

ROHKEM KUI RAHA

Riigikogu poolt ellu
kutsutud Arengufond
seirab Eesti majanduse
tulevikku ja arendab
Eesti riskikapitali turgu.

Eesti Arengufond
Tornimäe 5
10145 Tallinn
T 616 1100
info@arengufond.ee

www.arengufond.ee

**Riskikapitali
investeeringud**

ARENGUFOND
ESTONIAN DEVELOPMENT FUND

Mis on riskikapital?

Riskikapital on võimalus, kuidas finantseerida algusfaasis ja suure potentsiaaliga, kuid suhteliselt riskantseid äriprojekte. Riskikapitali kasutatakse ettevõtte omakapitali laiendamiseks, rahastades ettevõtte arendamist ja kasvu uutel turgudel.

Riskikapital otsib varajases faasis ettevõtteid, mille konkurentsieelis põhineb originaalsel äriideel või unikaalsel tehnoloogial. Tähtsal kohal on meeskonna võimekus ja tahe viia projekt ellu. Läbi nõukogu osalevad ettevõtte arendamises ka riskikapitalistid, kes toetavad õnnestumist oma teadmiste, kogemuste ja kontaktidega.

Kiire kasvu ambitsiooniga ettevõtted otsivad riskiinvestoreid, kui nende kapitalivajadus on suurem kui laenuvõime. Võrreldes laenamiseiga annab aktsia- või osakapitali kaudu rahastamine ettevõttele finantspaindlikkust – kogu energia saab suunata laenu ja intresside tagasimaksmise asemel firma kasvatamisele.

Müüt 1: riskikapitalistid on huvitatud enam osalusest ettevõttes.

Tegelikkus 1: riskikapitalistid on valmis jääma vähemusomanikeks, et säilitada ettevõtja motivatsiooni ja vastutust kasvatada oma äri. Edu peitub selles, kas äri saadakse "lendama" või mitte. Investoril on parem omada näiteks 30% millestki suurest kui 80% eimillestki.

Müüt 2: riskikapitalistidel on ettevõtte suhtes varjatud eesmärgid.

Tegelikkus 2: riskikapitalistid saavad tulu oma osaluse edukast edasimüügist ja ei soovi jääda ettevõtte alaliseks omanikuks. Edasimüügi edukus sõltub omakorda sellest, kui palju on ettevõtte arenenud alates riskiinvestori sisenemisest. Seega – nii investori kui ettevõtja huvid ettevõtte väärtuse suurendamisel kattuvad.

Riiklik riskikapital

2004. aastal viidi Eestis läbi uuring*, mille ühe tulemusena tuvastati, et Eesti riskikapitali turg on vähearenenud ning ettevõtjatel on keeruline leida kõrgema riskitasemega, kuid suhteliselt väikesemahulisi investeeringuid. Seda takistust aitab ületada Arengufondi investeeringute divisjon, millel on kaks põhilist tegevussuunda:

1. Teostada investeeringuid kiire kasvu ja rahvusvahelise edu potentsiaaliga Eesti ettevõtetesse;
2. Elavdada ja arendada Eesti riskikapitaliturgu, kaasates investoreid Arengufondi projektidesse ning tugevdada koostööd turuosaliste vahel.

Meie eesmärgiks on tuua rahvusvahelisele areenile uusi edukaid Eesti ettevõtteid, tõsta ettevõtjate positiivset suhtumist riskiinvestoritesse kui tõhusasse võimalusse oma ettevõtte kasvatamisel. Koos sellega anname hoogu riskiinvestorite tekkele kohalikul turul ning levitame riskikapitalialast oskusteavet ja investeerimisprotsessi head tava.

Eesti Arengufond on Euroopa Riskikapitali Assotsiatsiooni EVCA täisliige (vt ka www.evca.eu)

---

* Allikas: "Eesti ettevõtete ligipääs riskiinvesteeringutele", Zernike Group, 2004

Ettevõtjale

Arengufond investeerib rahvusvahelise kasvuperspektiiviga

Eesti ettevõtetesse, millel on selge konkurentsieelis, unikaalne turuvõimalus või huvitav äriidee ja võimekas meeskond.

- Vastavalt seadusele kaasab Arengufond riskikapitalituru ergutamiseks alati tehingusse kaasinvestori(d) erasektorist.
- Arengufond investeerib kaasinvestori(te)ga võrdsetel tingimustel. Seega kui Arengufondi enda investeering on 5 mln krooni, siis koos kaasinvestoritega saab ettevõtte 10 mln kroonise investeeringu.
- Arengufond pakub investeeringuid vahemikus 3 kuni 30 miljonit krooni. Erandkorras võib meie investeering olla ka suurem.
- Investeeritakse etapiviisiliselt, vastavalt varem kokkulepitud vaheeesmärkide täitmisele.
- Lisaks rahale avaneb ettevõttele investorite kogemustepagas ning suhetevõrgustik.
- Arengufond soovib investeeringu vastu ettevõttes osalust vahemikus 10%-49%.
- Arengufond ja erainvestor soovivad kohti ettevõtte nõukogus.
- Arengufond väljub ettevõtte omanikeringist 3-5 aasta pärast. Väljumise (*exit*'i) põhimõtetes võib kokku leppida juba enne investeeringu tegemist. Võimalikud väljumise teed on osakute edasimüük uutele omanikele, olemasolevatele kaasomanikele või juhtidele või ettevõtte viimine börsile.
- Arengufond aitab võimaluse korral leida investoreid või anda nõu ka juhul, kui ettevõtte ei sobitu Arengufondi investeerimisfookusesse.

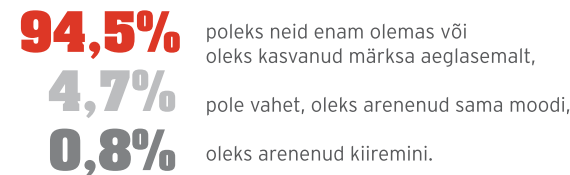
www.arengufond.ee/otsininvestorit

Riskiinvesteeringu erinevus pangalaenust

- Riskirahaga koos saab head nõu, kuidas targemini toimetada ja ettevõtet pikaajaliselt arendada.
- Kord ettevõttesse kaasatud riskikapitali ei tule üldjuhul tagasi maksta, seega pole intressikuludid ega küsita tagatist. Riskikapitalist teenib tulu oma osaluse müügist (*exit*'st).
- Riskikapital ei asenda laenu raha, vaid suurendab ettevõtte laenuvõimet. Riskiinvesteeringut ning laenu kaasamist võib kasutada üheaegselt.

Pilk väljastpoolt: mida arvavad ettevõtjad, kes on riskikapitali ettevõttesse kaasanud?

Vastanute arvates ilma riskikapitali süstita ...

Allikas: EVCA, Euroopa riskikapitali firmade portfelli ettevõtete küsitlus.

Kaasinvestorile

Miks investeerida koos Arengufondiga?

- Meil on korralik *deal-flow*, Arengufondi leiavad tee paljud huvitavad äriplaanid.
- Arengufond teostab ettevõtete taustakontrolli, põhjaliku äriplaanide analüüsi ning vajadusel auditi (*due diligence*'i).
- Kaasame investorid investeeringusse võrdsetel tingimustel.
- Ühte investeeringusse võib kaasata rohkem kui ühe erainvestori.
- Kaasinvestorid saavad investeeritava ettevõttega aktiivselt läbi rääkida.
- Arengufond tagab investorile vähemalt ühe koha investeeritava ettevõtte nõukogus.

www.arengufond.ee/tuleninvestoriks

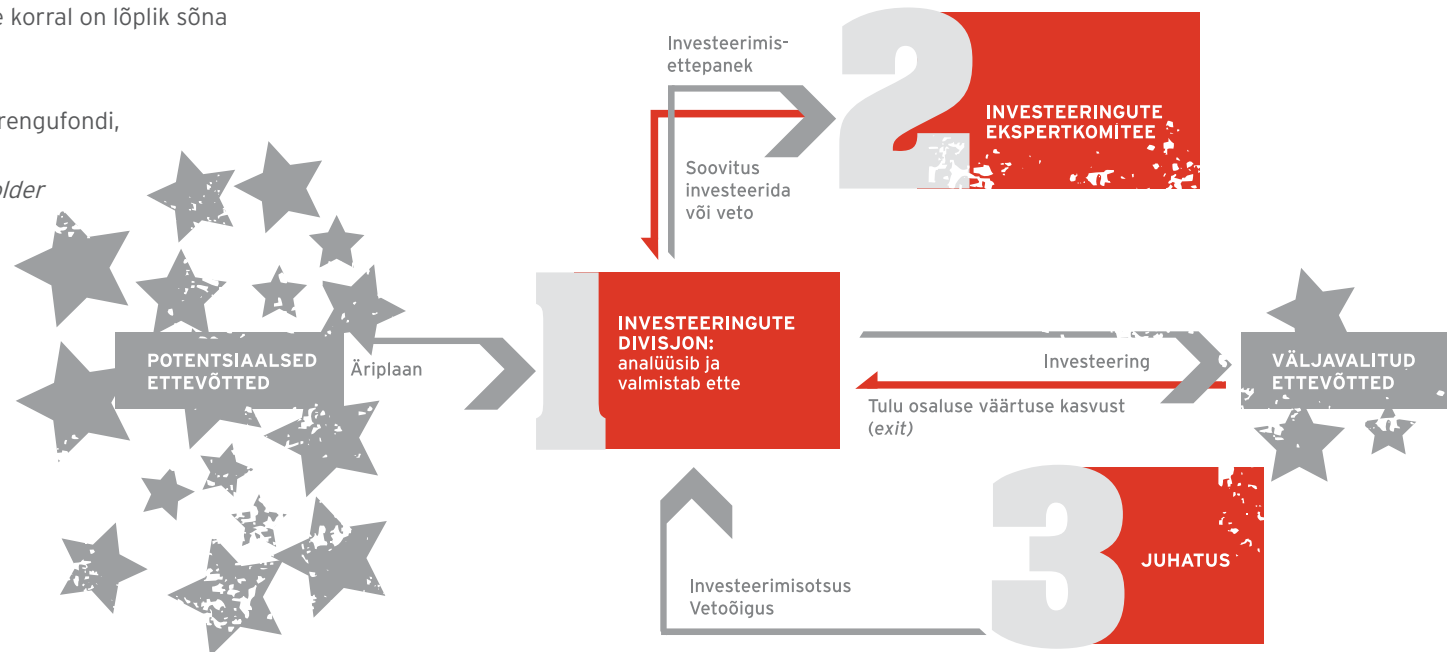
Tööprotsess

Riskikapitali kuldreegel ütleb, et edukate riskinvesteeringute tulud peavad katma ebaõnnestumiste kulud. Seepärast eelneb võimalikule investeeringule hoolikas eeltöö. Maailmapraktika näitab, et esimesest kontaktist kuni investeeringuni võib kuluda neljast kuust paari aastani. Arengufondis püüame toime tulla keskmiselt kuuekuuliste läbirääkimistega, aga meiegi puhul kehtib vanasõna: üheksa korda mõõda ja üks kord lõika.

Peamised teetähised on:

- esmakohatumine, ettevõttepoolne äriprojekti tutvustus. Soovitav on saata kirjalik ülevaade ette;
- äriplaani ja finantsproгноoside analüüs, vajadusel tehnilise ekspertiisi kaasamine;
- kaasinvestori(te) otsimine;
- investeeringu tingimuste läbirääkimised, kavatsuste protokoll (*term sheet*);
- Arengufondi juhatuse ettepanekul tehingu materjalide läbivaatamine investeeringute ekspertkomitees. Positiivse otsuse korral on lõplik sõna Arengufondi juhatusel;
- audit (*due diligence*);
- aktsionäride / osanike lepingu ettevalmistamine Arengufondi, kaasinvestori(te) ja ettevõtte esindajate vahel;
- aktsionäride / osanike lepingu sõlmimine (*shareholder agreement*). Sealhulgas lepitakse kokku, mil viisil ja mis ajal Arengufond ettevõttest väljub (*exit*).

Investeeringute otsustusprotsess:

Investeeringute rahvusvaheline ekspertkomitee on Arengufondi seadusest tulenev sõltumatu nõuandev kogu, mis analüüsib investeeringute divisjoni eelvalikuid. Ekspertkomitee ei otsusta, vaid annab oma ärikogemusest ning valdkonna teadmistest tuleneva hinnangu ettevõtte potentsiaalile. Vajadusel teeb ettepanekuid investeerimistingimuste või projekti edasiarendamise kohta.

Meiega tasub sidet hoida ka siis, kui ei jõuta investeeringu läbirääkimiseni. Oleme avatud suhtumisega, kuid konfidentsiaalsed: Arengufond on valmis mõlema poole nõusolekul viima kokku erainvestoreid ja Arengufondi investeerimisfookusest väljajäävate ettevõtete äriideid ning nende esindajaid. Püüame nõu ja kontaktidega abiks olla.